

शमीपिप्पलपालाशसमिधो मधुसर्पिधी । श्रुव औदुम्बरः शङ्खस्तथा हेमविभूषितः ।
 दाशार्हेणाभ्यनुज्ञातस्तत्र धौम्यः पुरोहितः । प्रागुदक्श्रवणे वेदीं लक्षणेनोपलिख्य च ।
 व्याघ्रचर्मोत्तरे शुक्लो सर्वतोभद्र आसने । दृढपादप्रतिष्ठाने ऊताशनसमलिषि ।
 उपवेश्य महात्मानं कृष्णाञ्च द्रुपदात्मजां । जुहाव पावकं धीमान् विधिमन्त्रपुरस्कृतं ।
 ततउत्थाय दाशार्हः शङ्खमादाय पूजितं । अभ्यषिञ्चत्यति पृथ्वाः कुन्तीपुत्रं युधिष्ठिरं ।
 धतराष्ट्रश्च राजर्षिः सर्वाः प्रकृतयस्तथा । अनुज्ञातोऽथ कृष्णेन भ्रातृभिः सह पाण्डवः ।
 पाञ्चजन्याभिषिक्तश्च राजाऽमृतमुखोऽभवत् । ततोऽनु वादयामासुः पणवानकदुन्दुभीन् ।
 धर्मराजोऽपि तत्सर्वं प्रतिजग्राह धर्मतः । पूजयामास तांश्चापि विधिवद्भूरिदक्षिणः ।
 ततो निष्कसहस्रेण ब्राह्मणान् स्वस्ति वाचयन् । वेदाध्ययनसम्पन्नान् धृतिशीलसमन्वितान् ।
 ते प्रीता ब्राह्मणा राजन् स्वस्त्युर्जयमेव च । हंसा इव च नर्दन्तः प्रशंसन्सुधुधिष्ठिरं ।
 युधिष्ठिर महाबाहो दिक्षा जयसि पाण्डव । दिक्षा स्वधर्मं प्राप्तोऽसि विक्रमेण महाद्युते ।
 दिक्षा गाण्डीवधन्वा च भीमसेनश्च पाण्डवः । त्वञ्चापि कुशलो राजन् माद्रीपुत्रौ च पाण्डवौ ।
 मुक्ता वीरक्षयान्तस्मात्सङ्ग्रामादिजितदिवः । विप्रमुत्तरकार्याणि कुरु सर्वाणि भारत ।
 ततः प्रत्यर्चितः सद्भिर्धर्मराजो युधिष्ठिरः । प्रतिपेदे महद्राज्यं सुहृद्भिः सह भारत ।
 इति श्रीमहाभारते शान्तिपर्वणि राजधर्मानुशासनपर्वणि युधिष्ठिराभिषेके चत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४० ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ प्रकृतीनाञ्च तदाक्यं देशकालोपवृंहितं । श्रुत्वा युधिष्ठिरो राजा सोऽन्तरं प्रत्यभाषत ।

धन्याः पाण्डुमुता नूनं तेषां ब्राह्मणपुङ्गवाः । तथ्यान्वाप्यय वातथ्यान् गुणानाजः समागताः ।
 अनुग्राह्या वयं नूनं भवतामिति मे मतिः । यदैवं गुणसम्पन्नानस्मान् ब्रूथ विमत्सराः ।
 धतराष्ट्रो महाराजः पिता मे दैवतं परं । शासनेऽस्य प्रिये चैव स्वेयं मत्प्रियकाङ्क्षिभिः ।
 एतदर्थं हि जीवामि कृत्वा ज्ञातिबधं महत् । अस्य शुश्रूषणं कार्यं मया नित्यमतन्द्रिणा ।
 यदि चाहमनुग्राह्यो भवतां सुहृदां तथा । धृतराष्ट्रे यथा पूर्वं वृत्तिं वर्त्तितुमर्हय ।
 एष नाथो हि जगतो भवताञ्च मया सह । अस्मैव पृथिवी कृत्स्ना पाण्डवाः सर्व एव च ।
 एतन्मनसि कर्त्तव्यं भवद्भिर्वचनं मम । अनुज्ञाप्याय तान् राजा यथेष्टं गम्यतामिति ।
 पौरजानपदान् सर्वान् विमृज्य कुरुनन्दनः । यौवराज्येन कौन्तेयं भीमसेनमयोजयत् ।
 मन्त्रे च निश्चये चैव षाड्गुणस्य च चिन्तने । विदुरं बुद्धिसम्पन्नं प्रीतिमान् सुसमादिशत् ।
 कृताकृतपरिज्ञाने तथायव्ययचिन्तने । सञ्जयं योजयामास वृद्धं सर्वगुणैर्युतं ।
 बलस्य परिमाणे च भक्तवेतनयोस्तथा । नकुलं व्यादिशद्राजा कर्मणाञ्चान्वेक्षणे ।
 परचक्रोपरोधे च दुष्टानाञ्चावमर्देन । युधिष्ठिरो महाराजः फाल्गुनं व्यादिदेश ह ।
 द्विजानां देवकार्येषु कार्येष्वन्येषु चैव ह । धौम्यं पुरोधसां श्रेष्ठं नित्यमेव समादिशत् ।
 सहदेवं समीपस्थं नित्यमेव समादिशत् । तेन गोप्यो हि नृपतिः सर्वावस्था विशाम्यते ।